

**Överenskommelse om Idéburet
Offentligt partnerskap mellan
Barnrättsorganisationen
Maskrosbarn och Göteborgs Stad
Socialförvaltning Centrum**

1. Bakgrund

Barnrättsorganisationen Maskrosbarn stödjer ungdomar som har föräldrar som mår psykiskt dåligt, har ett missbruk eller utsätter barnet för våld. Maskrosbarn består av två verksamhetsområden – dels stödverksamhet, dels påverkansarbete där Maskrosbarn ger röst åt barn och ungas åsikter. Stödverksamheten består av stöd till utsatta barn genom såväl individuella insatser som gruppverksamhet, samt gemensamma utvecklingsprojekt och kunskapshöjande insatser. Maskrosbarn har under lång tid bedrivit sin verksamhet i Göteborg.

Göteborgs stad har sedan tidigare identifierat att Maskrosbarn är en lämplig samarbetspart då parterna under flera års tid har samverkat för att på olika sätt förbättra situationen för utsatta barn och ungdomar. Parterna har bland annat ingått i ett Vinnovaprojekt där parterna utformat och utforskat insatser till familjehemsplacerade barn. Parterna har även genomfört kompetenshöjande insatser för professionella som möter målgruppen och har också genom FoU-Väst utforskat behovet av insatser till just placerade barn.

Målgruppen för Maskrosbarns verksamhet i är barn och ungdomar i åldrarna 13 - 19 år, med minst en förälder som har ett missbruk, psykisk sjukdom eller som utsätter dem för våld.

Både forskning och parternas erfarenheter visar att barn och ungdomar med föräldrar som har ett missbruk och/eller psykisk sjukdom löper ökad risk för ohälsa, egen missbruksproblematik, suicid, lägre utbildningsgrad och långvarigt utanförskap. Av den anledningen önskar parterna att fortsätta utveckla sin samverkan för att kunna ge målgruppen ett varierat och anpassat stöd.

2. Överenskommelsens syfte och värdegrund

Syftet med partnerskapet är att barn och ungdomar i utsatta hemmiljöer ska få stöd i sin situation och på så sätt minska risken för ohälsa och risken att utveckla riskbeteenden som exempelvis drogmisbruk, kriminalitet och självskadebeteende.

Parterna tror att verksamheten gynnas av att i högre grad än idag präglas av brukardelaktighet och inflytande. Det ställer särskilda krav på vuxenvärlden att hitta fungerande metoder för att lyssna på och inkludera barn och ungdomar för att tillvarata deras perspektiv, upplevelser och åsikter. Parterna strävar också efter att skapa en miljö där barn och ungas röster inte bara hörs utan också påverkar beslut och initiativ.

Partnerskapets värdegrund ska bygga på öppenhet, respekt och ömsesidig förståelse. Parterna anser att varje individ är unik och har unika behov och erfarenheter. Genom att skapa en inkluderande och lyhörd verksamhet strävar parterna efter att främja barns och ungas välbefinnande och utveckling på ett meningsfullt sätt.

3. Period för partnerskap

Partnerskapet avser perioden 2025-01-01 t.o.m. 2025-12-31.

Partnerskapet reglerar åtaganden och ekonomiska förutsättningarna för organisationens verksamheter knutna till partnerskapet. Samtliga parter är fria att utveckla sina verksamheter utanför partnerskapet. Partnerskapet upphör efter avtalsperioden utan krav på föregående uppsägning. Om parterna så önskar kan partnerskapet också förlängas i ytterligare ett år. Ställningstagande till förlängning eller omförhandling ska beslutas tre månader innan partnerskapet upphör.

4. Målgruppens behov

Fem till sex elever i varje skolklass växer upp med minst en förälder som har ett missbruk, en psykisk sjukdom eller som utsätter dem för våld. Målgruppen är en särskilt utsatt grupp med förhöjd risk för fysisk och psykisk ohälsa, suicid, missbruk och kriminalitet. Forskning visar också att deras skolgång är sämre jämfört med jämnåriga, eftersom målgruppen många gånger inte har samma stöd hemifrån.

Det finns särskilda utmaningar för samhällets olika aktörer att nå målgruppen, som genom tidigare erfarenheter eller föräldrarnas inställning ofta har en sviktande tillit till samhället och är svårsmottagliga för stödinsatser. Genom partnerskapet kan parterna gemensamt arbeta för att sänka trösklarna och erbjuda lättillgängligt stöd för målgruppen, samt bygga tillit och förtroende för offentliga myndigheter. Det breda utbudet av förebyggande åtgärder minskar även risken för att målgruppen fördjupar sin problematik och får behov av mer omfattande insatser.

5. Allmännyttiga mål och målgrupper

Detta IOP utgör ett partnerskapssamarbete inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet och syftar till att uppnå flera gemensamt formulerade allmännyttiga mål. De mål som parterna gemensamt vill förverkliga utgör kärnan partnerskapet.

Partnerskapets syfte och mål

Övergripande syfte:

Att ge stöd till barn och ungdomar i utsatta hemförhållanden för att främja jämlika uppväxtvillkor och minska risken för att de utvecklar psykisk ohälsa eller olika riskbeteenden, som missbruk och kriminalitet.

Mål:

- Att fler ungdomar i Maskrosbarns målgrupp ska få stöd av trygga vuxna med liknande erfarenheter.

- Att ge ökad tillgång till verksamhet och gemenskap för en målgrupp som annars är svåra att nå.
- Att samarbetet ska leda till att barn- och ungdomar får en ökad tillit till vuxna och en ökad förmåga att hantera sina känslor och beteenden.
- Att ungdomars röster ska göras hörda och bättre tas tillvara i frågor som rör målgruppen.
- Att vuxna professionella inom staden får ökad kunskap om målgruppens situation och behov.

6. Maskrosbarns insatser

Målgrupp för insatserna:

Barn och ungdomar 13 -19 år med föräldrar som har missbruk, psykisk sjukdom eller utsätter dem för våld, samt vuxna personer som kan uppmärksamma målgruppen. Maskrosbarns olika stödinsatser kan erbjudas ungdomar i Göteborgs stad, samt som kunskapshöjande insatser riktade mot skolor.

I partnerskapets aktiviteter ingår också att aktiviteter som bidrar till att lyfta ungdomars röster genom olika former av brukardelaktighet.

Mötesplatser och stöd

Maskrosbarn har flera verksamheter där man träffas i grupp för att stötta målgruppen. Det är trygga platser med en stark gemenskap. Aktiviteterna är frivilliga och öppna för alla ungdomar som tillhör målgruppen

Maskrosbarns mötesplatser fungerar som ett långsiktigt förebyggande arbete genom att stärka ungdomars psykiska hälsa och sociala sammanhang, vilket minskar risken för att de utvecklar destruktiva beteenden som exempelvis missbruk. Mötesplatserna erbjuder ungdomar med erfarenheter av familjerelaterade problem som missbruk, psykisk ohälsa och våld, en trygg miljö där de kan delta i aktiviteter, stödsamtal och gemenskap. Detta bidrar till att minska deras känsla av ensamhet och utanförskap och skapar en plattform för att bearbeta svåra känslor. Dessa positiva upplevelser har visat sig öka deras känsla av egenmakt och framtidstro, viktiga faktorer för att stå emot destruktiva beteendemönster och hantera livets utmaningar.

Att bygga relationer med ledare och andra ungdomar med liknande erfarenheter skapar en grund för positiva copingstrategier, som hjälper dem att navigera bort från riskbeteenden. Genom att stärka ungdomarnas självkänsla och självbild bidrar mötesplatserna till att rusta dem med verktyg som gör det lättare att välja bort destruktiva vägar, såsom droganvändning, och i stället skapa positiva framtidsutsikter

Genom partnerskapet kan arbetet med Mötesplatser utvecklas ytterligare. Detta kommer möjliggöras dels genom utökad finansiering, dels genom att samarbetet inom partnerskapet skapar fler kontaktytor mellan stadens verksamheter och Mötesplatserna.

Insatser riktade till skolan

Maskrosbarn möter både elever och personal i skolan genom föreläsningar, workshops och samtal.

Maskrosbarns föreläsningar till personal

En förebyggande och stärkande insats genom att öka kunskapen bland skolpersonal om barn i utsatta hemsituationer, därmed förbättras möjligheterna att tidigt upptäcka och stötta dessa elever. Genom att identifiera och erbjuda hjälp till elever som lever med missbruk, psykisk ohälsa eller våld i hemmet, minskar vi risken för att de själva utvecklar destruktiva beteenden, inklusive droganvändning.

En fungerande skolgång är en mycket stark friskfaktor. Föreläsningarna syftar till att skapa medvetenhet om elevernas specifika utmaningar. Ett verktyg som erbjuds i de kompetenshöjande insatserna till medarbetare är APT-materialet, "Skolkurage". Det ger en grund för reflektion i lärargrupper kring skolans roll som skyddsfaktor. Detta material bidrar till att skolpersonalen kan bemöta de mest utsatta eleverna med rätt verktyg, vilket i längden gör skolan till en trygg miljö och ett positivt nätverk.

Maskrosbarns föreläsningar för högstadie- och gymnasieelever

Genom egna erfarenheter sprider man kunskap om hur det kan vara att växa upp med en förälder som mår psykiskt dåligt, har ett missbruk och/eller utsätter en för våld. Ungdomarna i föreläsningarna ser vuxna förebilder som har liknande bakgrund och som har överkommit svåra hemförhållanden. Dessa förebilder visar att det finns en väg framåt utan droger och ger ungdomarna hopp och positiva framtidsutsikter. Man visar genom ord och handling att det går att må bra trots att ens förälder mår dåligt och man minskar tabun kring att prata om frågan med andra.

Föreläsningen innehåller också information om vart ungdomarna kan vända sig för att få stöd och förmedlar även här tillit och hopp om att det går att få hjälp. Man visar också på möjligheten att söka stöd i Maskrosbarns öppna verksamheter.

Brukardelaktighet

En annan del av Maskrosbarns verksamhet är att som brukarorganisation delta i strategiska sammanhang och dialoger, bidra med unik kompetens där det behövs både med ungdomars röster och professionell expertis.

Maskrosbarns ungdomsråd består av ungdomar som vill vara med och bedriva och utveckla Maskrosbarns påverkansarbete. Maskrosbarn håller utbildningar där dessa ungdomar får öva sig i att prata inför publik och vässa sina argument. Ungdomsrådet är också en självklar del när Maskrosbarn svarar på remisser eller håller workshops med professionella kring frågor som rör Maskrosbarns målgrupp. Ungdomarna träffar även politiker och för fram sina egna och övriga ungdomars åsikter och erfarenheter. Genom detta partnerskap kan ungdomars röster bli mer inkluderade i att utveckla det förebyggande arbetet, exempelvis gällande hur vi kan nå fler ungdomar med behov av stöd, vilka aktiviteter man som ung har behov av och vilken information man behöver som ung i en utsatt situation.

8. Göteborgs stads insatser

Göteborgs stad har ett flertal verksamheter och uppdrag som kan bidra till måluppfyllelse för partnerskapets syfte och mål. Skolan och socialtjänstens gemensamma arbete för en drogfriskola fungerar som ram, exempel på verksamheter som är extra berörda är skolornas elevhälsa, socialtjänstens ANDTS samordnare, Mini Maria mottagningarna, Ungdomsmottagningarna med flera.

9. Organisation, samverkan och dialog

En styrgrupp bildas för att följa partnerskapet och vara ett forum där framgångsfaktorer och utmaningar kan lyftas, förändringar kan diskuteras och gemensamma aktiviteter planeras och prioriteras. Principiella beslut som rör insatserna i samverkan ska stämmas av i styrgruppen.

Maskrosbarn kallar till styrgruppsmöten två gånger per år. Parterna är överens om att ta gemensamt ansvar för att kommunicera viktig information, utmaningar och svårigheter till varandra. Eventuella utmaningar i att genomföra aktiviteterna inom partnerskapet ska rapporteras snarast till den andra parten för vidare diskussion.

10. Grundförutsättningar

Parterna i denna överenskommelse bidrar med såväl engagemang som kunskaper, konkret arbete och finansiering till arbetet med att förverkliga målen med partnerskapet. Parterna är överens om att förevarande partnerskap uppfyller de kriterier som utredningen Idéburen välfärd, SOU 2019:56, uppställer på idéburna offentliga partnerskap, dvs.:

1. Partnerskapet är ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer i välfärden.
2. Det syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål.
3. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser

Maskrosbarn förbinder sig att följa tillämpliga lagar, författningar samt normer och föreskrifter som utfärdas av statliga och kommunala myndigheter och verk inom deras verksamhetsområde.

11. Finansiering

Göteborgs Stad bidrar med finansiering med 850 000 kr för de aktiviteter som framgår i beskrivning av verksamheten. Finansieringen kompletterar det verksamhet som Maskrosbarn erhåller i verksamhetsbidrag inom ramen för föreningsstöd. Finansieringen innebär ingen begränsning i föreningens möjlighet att söka och erhålla andra medel för att ytterligare utveckla sin verksamhet. Föreningen behöver dock kunna koppla finansiering av detta partnerskap till verksamhetens innehåll och volym.

12. Uppföljning, partnerskapets upphörande i förtid samt återbetalning

Maskrosbarn ska lämna skriftliga redogörelser för hur det ekonomiska anslaget har disponerats. Redogörelsen ska inkludera en övergripande redovisning av hur medlen kommit till användning inom ramen för avsedda ändamål.

Partnerna kan påkalla omförhandling av bestämmelserna i detta avtal.

Om betydande avvikelser från beslutade insatser och budget sker ska parterna, innan förändringarna genomförs, ha en dialog och på rätt nivå godkänna förändringarna. Om endera parten inte uppfyller villkoren för partnerskapet eller brister i sina åtaganden, eller det råder väsentligt förändrade omständigheter ska parterna föra en dialog om huruvida partnerskapet kan fortsätta.

Om det skulle framkomma att Maskrosbarn använt erhållna medel uppenbart utanför ramen för avsedda ändamål ("felaktig medelsanvändning"), äger Göteborgs stad rätt att framställa krav på återbetalning av det belopp som berörs av felaktig medelsanvändning. Parterna är dock överens om att återbetalning inte ska ske om

a) Maskrosbarn kan visa att sådan omsorg som rimligen har kunnat krävas har iakttagits eller om

b) omständigheterna av något annat skäl sammantaget är sådana att det framstår som oproportionerligt att framhärda ett återbetalningskrav mot Maskrosbarn.

Vid den situationen att någon av parterna uppenbart avviker från ändamålet med partnerskapet, äger andra parten rätt att utan dröjsmål lämna detsamma.

Om Maskrosbarn inte förbrukat hela anslaget under partnerskapet ska detta redogöras för med förslag till åtgärd för styrgruppen. Eventuella kvarvarande medel ska återbetalas till [Göteborgs stad] om inte parterna är överens om att kvarvarande medel ska användas på annat sätt för att uppfylla partnerskapets syfte och mål.

Underskrifter

Göteborgs Stad den _____

Göteborgs Stad den _____

För organisationen Maskrosbarn

För Socialförvaltning Centrum

Namnförtydligande och titel

Namnförtydligande och titel
